

**Б.БЕЙШЕНАЛИЕВА АТЫНДАГЫ КЫРГЫЗ МАМЛЕКЕТТИК
МАДАНИЯТ ЖАНА ИСКУССТВО УНИВЕРСИТЕТИ**

«Бекитилди»
КММИУнун ректору
филол.и.к., доцент
Т.Р. Колдошов
« 02 » 05 2023 ж.
Буйруктун № 13

«Кабыл алынды»
Б.Бейшеналиева атындағы
КММИУнұн Оқумушшулар
Кенесинин 2023 жылдының
« 24 » 05 2023 жылдының
№ 13 протоколу

**КММИУнун ректораты жана Профсоюз комитетинин
ортосунда 2023-2026-жылдарга
социалдық-экономикалық жана әмгек маселелери боюнча**

ЖАМААТТЫҚ КЕЛИШИМ

Бишкек – 2023

1. ЖАЛПЫ ЖОБО

1.1 Б.Бейшеналиева атындагы Кыргыз мамлекеттик маданият жана искусство университетинин ректораты (мындан ары КММИУ) менен анын эмгек жана студенттик жамаатынын атынан профсоюз уюмуунун ортосунда жамааттык келишим түзүлөт. Ага ылайык жамааттын мүчөлөрү - кызматкерлер, студенттер университеттин Уставына, ички эмгек тартибине ылайык белгилүү бир кесипке, квалификацияга жана кызмат ордуна иштөөгө, окутууга коюлган талаптарды аткарууга милдеттенет. Ал эми КММИУнун администрациясы аларга эмгек акысын убагында төлөөгө, эмгек шарттары жана коопсуздугун камсыз кылууга, ошондой эле эмгек кодексинде (ЭК), Кыргыз Республикасынын башка мыйзам актыларында жана ушул жамааттык келишимде каралган билим берүүгө милдеттүү.

Университеттеги жамааттык келишим тараптардын өз ара мамилелеринин өзгөчөлүктөрү менен айырмаланат, бул – белгилүү бир мезгилге карата жамааттык иш-аракеттердин программысы, ал кызматкерлердин, студенттердин эмгек укуктарын жана социалдык кепилдиктерин коргоону күчтөт, өлкөнүн социалдык-экономикалык шарттарын эске алуу менен алардын эмгегин, ден соолугун жана медициналык колдоосун коргоону камсыз кылат.

Жамааттык келишимдин укуктук негизин Эмгек кодекси, "Жамааттык келишимдер жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамы, Кыргыз Республикасынын башка мыйзамдары жана ченемдик укуктук актылары түзөт (Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 3-беренеси).

1.2. Бул жамааттык келишим жумуш берүүчү менен кызматкерлердин, студенттердин ортосундагы эмгек жана социалдык-экономикалык мамилелерди жөнгө салат (Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 13-беренеси). Ошондой эле жумуш берүүчүнүн профсоюз уому менен мамилесин жөнгө салат (Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 41-беренеси).

1.3. Бул жамааттык келишимдин тараптары: КММИУнун ректору, мындан ары "Жумуш берүүчү" жана профсоюз уюмуунун эмгек жамаатынын атынан профсоюз уюмуунун төрагасы.

1.4. Эмгек жана студенттик жамааттын чогулушу профсоюз уюмуунун төрагасын бардык кызматкерлердин атынан ыйгарым укуктуу өкүл катары тааныйт, ошондой эле мекемеде күндүзгү бөлүмдө окуган студенттерге ушул жамааттык келишимге кол коюуга тапшырат.

1.5. Профсоюз уюмуунун мүчөсү болбогон кызматкердин эмгек, социалдык укуктарынын сакталышы ЖОЖ менен түзүлгөн эмгек келишиими жана Кыргыз Республикасынын эмгек мыйзамдары менен жөнгө салынат.

Негиз: КР "Профсоюз уюмуун жөнүндө" мыйзамынын 2-беренеси.

2. ЖАМААТТЫК КЕЛИШИМДИН МАКСАТТАРЫ ЖАНА МИЛДЕТТЕРИ

Бул жамааттык келишим социалдык жана эмгек мамилелерин келишимдик жөнгө салуунун артыкчылыктуу милдеттерин аткаруунун, кызматкерлердин, студенттердин, жумуш берүүчүлөрдүн социалдык-экономикалык кызыкчылыктарын шайкеш келтирүүнүн укуктук негизин, ошондой эле иш берүүчүнүн профсоюз жана башка өкүлчүлүктүү органдар менен болгон мамилелерин белгилейт:

- профессордук-окутуучулук курамга жана башка кызматкерлерге, ошондой эле учурда иштеп жаткан студенттерге, пенсионерлерге социалдык колдоо деңгээлин жогорулатуу;
- эмгек, окуу жана квалификациясын жогорулатуу шарттарын жөнгө салуу;
- социалдык жана эмгек мамилелеринде катышуучулардын тендигин жөнгө салуу;
- ички мамилелердин негизги эрежелерин аныктоо;
- бүтүндүктүү сактоо жана КММИУнун келечектеги өнүгүүсүн аныктоо;
- эмгек жамаатынын мүчөлөрүнүн кесиптик ар-намысын жана кадырбаркын коргоо.

Жамааттык келишим 3 жылга чейинки мөөнөткө түзүлгөн. Ал тараптар белгилеген кол коюлган күндөн тартып күчүнө кирет жана жаңысы түзүлгөнгө чейин колдонулат (Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 43-беренеси).

3. КММИУНУН РЕКТОРАТЫНЫН МИЛДЕТТЕРИ

3.1. Б.Бейшеналиева атындагы КММИУнун администрациясы Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 16-19-беренелери, “Билим берүү жөнүндө” Мыйзамы, Кыргыз Республикасынын Эмгек кодекси, КММИУнун Уставы, башка ченемдик укуктук актылар жана ушул жамааттык келишимди (Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 20-беренеси) жетекчиликке алат.

Ал милдеттүү:

3.2 Жумушка орношуу учурунда эмгек келишимин түзүүгө, кызматкерлерди жалпы эмгек шарттары, эмгек акы системасы, социалдыктурмуштук женилдиктер жана мекеменин өнүгүү келечеги менен тааныштырат. Кызматка шайланган кызматкерлер менен эмгек келишиминин мөөнөтү Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин (14,54,55,58-беренелери) жана мыйзам актыларынын башка ченемдеринин талаптарына ылайык белгиленет. Мурда кабыл алынган кызматкерлер менен эмгек мамилелери эмгек келишиминин негизинде аныкталган мөөнөткө сакталат жана жаңы эмгек келишимин түзүүгө мажбурланбайт.

КММИУга кабыл алынгандан кийин студенттер менен окуу мезгилиnde эки же үч тараптуу келишим түзүлөт, анда бюджеттик же контракттык

негизде адистерди даярдоонун жалпы шарттары, ошондой эле тараптардын укуктары жана милдеттери көрсөтүлгөн.

3.3. Ар бир кызматкердин өзүнүн кесибине жана квалификациясына ылайык чыгармачыл иш үчүн бирдей, нормалдуу шарттарды түзүү боюнча чараларды көрүлөт. КММИУда жаңы технологияларды жана окутууну киргизүү боюнча системалуу иштерди жүргүзөт (окуу процессинде жана университеттин башкаруусунда санаиптештируүнү көнери жайылтат).

3.4. Эмгек жамаатын окуу жайдагы кызматкерлердин саны кыскарган же жоюлгандыгы жөнүндө иштин абалы менен кабардар кылууга, жумуштан бошотулган кызматкерлерге жумуш табуу үчүн юридикалык жардам көрсөтүүгө жана пенсия курагындағы (58-63 жаш) кызматкерлерди өз убагында пенсияга чыгарат.

3.5. Эгерде кайра уюштурулганда, жоюлганда же штаттык саны кыскаргандыгына байланыштуу эмгек келишимин бузгандан кийин, университеттен бошотулган кызматкерлер үчүн жумуштан бошоткон соң 10 календардык күндүн ичинде алар жумуш издең мамлекеттик ишке орноштуруу кызматына катталса, жумуштан бошотуу акысын жана жумуш издөө мезгилиндеги үзгүлтүксүз эмгек стажын эске алуу менен, бирок 3 айдан ашык эмес, орточо айлык эмгек акынын толук өлчөмүн сактоого милдеттенет.

Ушул маселелер боюнча үзгүлтүксүз түшүндүрүү иштерин жүргүзүп, аларды жамаатка жеткирүүгө, ушул себептерден улам бошотулган кызматкерлерге орточо айлык акыдан кеминде эки эселенген эмгек акы төлөнөт (Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 87-беренеси).

3.6. Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 86-беренесине ылайык:

- университеттин жоюлушуна, университеттин түзүмдөрүнүн кайра түзүлүшүнө жана штаттык санынын кыскарышына байланыштуу эмгек келишими токтолулганда;
- эгерде ал мыйзамсыз иштен бошотулган болсо, мурда ушул ишти аткарган кызматкерди калыбына келтирүү (кайтаруу) учурунда жумуштан бошотуу акысын төлөп берүүгө.

3.7. Эмгек жамаатынын (Окумуштуулар кеңешинин) жыйынында бекитилген ички эмгек тартибине ылайык мекемедеги эмгек тартибин сактоого, тартип бузууларды кароо жана эреже бузгандарга таасир этүү чараларын аныктоо кесиптик бирлик комитетинин төрагасынын же тиешелүү комиссиянын макулдугу менен жүргүзүлүшү керек.

3.8. Өздүк жана жекече ишке байланыштуу талаш-тарыштарын кароо үчүн кесиптик бирликтин жана администрациянын өкүлдөрүнөн ички эмгек талаштары жана этика боюнча комиссия түзүлөт, аны КММИУнун профсоюз комитетинин төрагасы жетектейт. Келип түшкөн жазуу жүзүндөгү арыздын негизинде изилдөө жүргүзүп, анын натыйжасында тиешелүү чечимдерди кабыл алат жана иш берүүчү тарабынан кароого сунуштарды берет (Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 411-427-беренелери).

3.9. Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 164-беренесинин негизинде өзгөчө эмгек шарттарында, башкача айтканда, зыяндуу, кооптуу жана оор жумуштарда иштеген кызматкерлерге тиешелүү айлык акыны Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган жогору өлчөмдө төлөнөт. Жумушчулар үчүн зыяндуу, кооптуу жана оор жумуш шарттары ректордун буйругу менен түзүлгөн ички комиссия тарабынан жумушчу орундарды аттестациялоонун негизинде аныкталат (комиссиянын курамына макулдашуунун негизинде кесиптик бирликтин жогорку органдарынын жана санитардык-эпидемиологиялык кызматынын өкүлдөрү кирет) Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдагы №258 токтому.

3.10. Техникалык персоналдын айрым аттестациялоого тийиштүү кызматкерлерин (жууп-тазалоочу, короо тазалоочу, кароолчу жана күзөтчү) кызматкерлердин тизмесинен чыгаруу жана АЧБнын калган кызматкерлерин үчүн сертификациялоо критерийлерин иштеп чыгуу.

3.11. 28 календарлык күндөн ашкан узартылган негизги өргүү төмөнкүдөй белгиленет:

1) Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык мамлекеттик кызматкерлерге;

2) 18 жашка чыга элек кызматкерлерге (анын ичинде өндүрүштүк окууга кабыл алынгандар) жана ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелген адамдарга – 30 календарлык күн. Эгерде 18 жашка толсо же анын майыптыгы узартылган негизги өргүү берилген жумушчу жылдын ичинде алынып салынса, анын акыркы мөөнөтү кыскартылбайт.

Негиз: Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 118-беренеси.

3.12. Үй-бүлөдөгү шарттар жана башка жүйөлүү себептер боюнча кызматкерге жазуу жүзүндөгү арызы боюнча эмгек акысы сакталбаган өргүү берилиши мүмкүн, анын узактыгы кызматкер менен иш берүүчүнүн ортосундагы макулдашуу боюнча аныкталат.

- Кызматкер айлыгы сакталбаган өргүүдө болгон мезгилде анын жумуш орду (кызмат орду) сакталат.

- Иш берүүчүнүн демилгеси боюнча кызматкерди кызмат акысы сакталбаган өргүүгө жиберүүгө жол берилбейт (Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 133-беренеси).

Кызматчыларга жазуу жүзүндөгү арыз менен баланын төрөлүшүнө, никеге турууга, жакын туугандарынын сөөгүн коюуга байланыштуу беш күндүк акысыз кошумча эмгек өргүүсүн берүү (Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 133-беренеси).

3.13. Кызматкердин жазуу жүзүндөгү арызы боюнча үй-бүлөлүк жана тиричилик маселелери, ден соолугунун абалы жана башка жүйөлүү себептер боюнча жыл сайын эки жумадан ашык эмес өргүү берүү. Өзгөчө учурларда мындай өргүүнүн узактыгы бир жылдан ашпаган убакытта жумуш ордун сактап калуу менен профсоюз уюмунун жолдомосу боюнча кызматкер менен ректордун макулдашуусу менен аныкталат (Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 133-статьясы).

3.14. Аткарылган жумушчу айлар үчүн ар бир кийинки айдын онунчу күнүнө чейин иштеген кызматкерлерге эмгек акы төлөп, жумушчулардын убактылуу эмгекке жарамсыздыгын бардык кепилдиктерин сактоо (Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 157, 194 - беренелери).

3.15 Профсоюз уюмуунун жолдомосу боюнча каржылык жардам көрсөтүү иштеп жаткан жарандар, пенсионерлер жана үй-бүлө мүчөлөрү каза болгон учурда сөөк коюуга социалдык камсыздандыруу фонддорунан жөлөкпүл төлөнөт. Жөлөкпүлдарды төлөө үчүн негиз болуп кызматкердин же анын үй-бүлө мүчөсүнүн көзү өткөндүгү жөнүндө күбөлүк саналат. Кызматкер дүйнөдөн кайткан учурда Административдик кеңештин жана профсоюз комитетинин Президиумунун чечимдери менен бир жолку материалдык жардам көрсөтүлөт (Ректорат - 5000 сом, профсоюз комитети - 2000 сом), анын үй-бүлө мүчөлөрү каза болгон учурда - (Ректорат - 3000 сом, профсоюз уюму - 1000 сом). Материалдык жардам белгилүү бир адам иштеген же иштеп жаткан структуралык бөлүмдүн башчысынын маалыматынын негизинде, көзү өткөндүгү жөнүндө күбөлүктүн көчүрмөсүн көрсөтүү менен бөлүнөт. Материалдык жардам бөлүп берүү жөнүндө Административдик кеңештин алдында билдириүү берип, андан кийин профсоюз уюмуна алдын ала кайрылуу жөнөтүлөт.

Эгерде жакыны (атасы, апасы, бир тууганы) каза болсо бир гана кызматкердин атына төлөнүп берилет.

- Аз акы төлөнүүчү, өтө муктаж, майып, узак убакытка созулган ооруулуу кызматкерлер, пенсионерлер жана студенттердин арыздары боюнча (дарылоо жана хирургия, дары-дармектер, тамак-аш жана жатакана үчүн);

- табигый кырсыктардан жана кырсыктардан (жер титирөө, жер көчкү, сел, суу ташкыны, өрт жана башкалар).

3.16. Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларына ылайык эмгек акыны индексациялоо (эмгек акыны жогорулатуу) жана зарыл болгон материалдык жөнелдиктер жана компенсациялар инфляцияны эске алуу менен университеттин каржылык мүмкүнчүлүктөрүнө жараша жылына бир жолудан кем эмес жүргүзүлөт, анын ичинде КММИУнун Ректараты профсоюз комитетинин талаптарына ылайык 60 жашка толгондугуна карата (5000 сом), 70 жашка толгондугуна карата (5000 сом), 80 жашка 5000 сом) карата акчалай сыйлыктар ыйгарылат, профсоюз (2000 сом)

Негиз: Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 10-декабрдагы №817 жаңы токтому менен бекитилген. Кыргыз Республикасында акы төлөнүүчү билим берүү кызматтарына тарифтерди түзүү жана колдонуу жөнүндө жобо.

- календардык жылдын жыйынтыгы боюнча өзгөчө айырмаланган кызматкерлер үчүн кесиптик майрамдарда жана башка маанилүү даталардын, иш-чаралардын урматына (бир айлык эмгек акы жана 13-эмгек акынын өлчөмүндө) акчалай сыйлыктар үчүн;

- эмгек жамаатынын мүчөлөрүнүн кесиптик жана башка майрамдарында маданий-массалык эс алууну уюштуруу жана өткөрүү үчүн (Жаңы жыл, Нооруз майрамы, Мугалимдер күнү, Карылар күнү ж.б.);

- инфляцияны эске алуу менен жылына кеминде бир жолу эмгек ақыларды индектөө (эмгек ақыны жогорулатуу) жана зарыл материалдык женилдиктер жана компенсация төлөмдөрү үчүн;

3.17. Тиешелүү комиссия түзүп, анын чечими менен муктаж студенттерге - жетимдерге, жарым жетимдерге, майыптарга, аз камсыз болгон жана көп балалуу үй-бүлөлөрдөн, ата-энеси майып болгон, табигый кырсыктардан жана бактысыздыктан жапа чеккен студенттерге, атайын каражаттын эсебинен мыкты натыйжаларды көрсөткөн спортчуларга, ошондой эле эл аралык, жергиликтүү кайрымдуулук фонддору, демөөрчүлөргө окуу ақысын төлөөгө женилдик берүүгө көмөк көрсөтүү.

Эскертуү: Жетимдер жана жарым жетимдер, ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелген студенттер, ошондой эле аз камсыз болгон үй-бүлөлөрдүн студенттери же ата-энеси майып болгон студенттер ата-энесинин ооруп калгандыгын же каза болгонун күбөлөндүргөн маалым кат, жакырчылыкта жашаган жери тууралуу маалым кат, майыптык күбөлүгүнүн көчүрмөсүн арыз менен бирге ар бир календарьк окуу жылышын 1-октябрьна чейин жана 1-февралга чейин КММИУнун комиссиясына тапшырыши керек.

3.18. Университеттин Көзөмөлчү кеңеши менен макулдашуу боюнча Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларына ылайык жана каржылык мүмкүнчүлүктөрүн эске алуу менен университет төмөнкү төлөмдөрдү жана женилдиктерди бере алат.

1) чакырылган волонтерлорго, философия докторанттарынын (PhD) илимий жетекчилерине ошол багыт боюнча докторанттарга Кыргыз Республикасынын коммерциялык эмес уюмдарынын стипендиялары;

2) философиянын докторанттарына (Phd)/ ошол багыт боюнча докторанттарга, ошондой эле Кыргыз Республикасынын илимий-изилдөө мекемелерине жана башка өлкөлөргө жөнөтүлгөн кызматкерлерге Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларына ылайык иш сапардын чыгымдары;

3) илимдин кандидатынын илимий даражасы үчүн 20 000 сом өлчөмүндө бир жолку акчалай сыйлыктар;

4) илимдин доктору илимий даражасы үчүн 30 000 сом өлчөмүндө бир жолку акчалай сыйлыктар;

5) Кыргыз Республикасынын коммерциялык эмес уюмдарынын илимий кызматкерлерине бир эмгек ақы өлчөмүндө стипендиялар;

6) 3 айдан 12 айга чейинки эмгек өргүү ЖОЖдун Окумуштуулар кеңешинин чечими менен, ченемдик укуктук актыларга ылайык илимий кызматкерлердин эмгек ақысынын белгиленген ставкаларына жараша эмгек ақысын сактоо менен берилет.

Негиз: Кыргыз Республикасынын “Көзөмөлчүлүк кеңеши жөнүндө” Мыйзамы, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 10-декабрдагы №817 жаңы токтому менен бекитилген, Кыргыз Республикасында ақы төлөнүүчү билим берүү кызматтарына тарифтерди түзүү жана колдонуу жөнүндө жобо.

Окумуштуулар көнешинин чечими менен илимий кызматкерлерге бир айлык эмгек ақынын өлчөмүндө стипендия берилет (материалдык жактан кызыктыруу зарыл болсо). Аларга Окумуштуулар көнешинин чечимине ылайык, илимдин кандидаттыгын коргоо үчүн 3 айдан 6 айга чейин, доктордук диссертацияны жактоо үчүн 6 айдан 12 айга чейин бюджеттен тышкаркы каражаттардын эсебинен эмгек ақысы сакталуу менен чыгармачылык өргүү берилиши мүмкүн.

3.19. Мүчөлүк ақыларды кармап калуу профсоюз уюмунун мүчөлөрүнүн банктык которуу жолу менен мүчөлүк ақыларды кабыл алуу жөнүндө суранычы менен жазуу жүзүндөгү арыздары болгондо жүргүзүлөт.

Негиз: Кыргыз Республикасынын Финансы министригинин 2019-жылдын 12-сентябрьндагы № 103-П буйругу менен бекитилген Мамлекеттик башкаруу секторундагы эсеп жана финансы жөнүндөгү жобо, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 10-декабрьндагы №817 токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасында ақы төлөнүүчү билим берүү кызматтарына тарифтерди түзүү жана колдонуу жөнүндө жобо.

3.20. Профсоюз уюмунун кызматкерлердин жана студенттердин өкүлү катары таанып, алардын атынан сүйлөшүүлөрдү жүргүзүп, жамааттык келишим түзүүгө укуктуу. Социалдык жана эмгек мамилелерин жөнгө салуу боюнча комиссияларды түзүүдө жана жүзөгө ашырууда профсоюз уому алардын кызыкчылыктарын коргошот (Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 22-29-беренелери).

3.21. Эмгек жамаатынын социалдык-экономикалык кызыкчылыктарына таасир тийгизүүчү маанилүү чечимдерди (түзүмдердү кайра түзүү жана оптимизациялоо, массалык кыскартуу жана жумуштан кетириүү, каржы маселелери ж.б.) сөзсүз түрдө профсоюз уому менен макулдашуу зарыл (Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 32-33, 78-беренелери).

3.22. Профсоюз уюмунун ишин камсыз кылуу үчүн керектүү шарттарды түзүү (имараттарды, жабдууларды, байланыш каражаттарды ж.б.) (Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 34-беренеси).

3.23. КММИУнун профсоюз уюмунун төрагасына жана мүчөлөрүнө эмгек жамаатынын кызыкчылыгындагы маселелерди чечүүгө байланышкан милдеттерди аткарғандыгы үчүн эмгек ақысын сактоо менен, профсоюз уюмунун президиумуна, окууларга, семинарларга, конференцияларга жана кызматтык иш сапарларына катышуусу үчүн убакыт бөлүү (Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 34-беренеси).

3.24. Эмгек тартибин бузгандыгы үчүн кызматкерден жазуу жүзүндө түшүндүрмө талап кылуу. Жумуш берүүчү профсоюз уомуна кызматкердин түшүнүк катын жана тиешелүү документтерди (актыларды, протоколдорду, чечимдерди, буйруктарды ж.б.) тиркеп маалымдоого жана жумуштан бишотууга макулдугун алууга тийиш. Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган учурларды кошпогондо, профсоюз комитетинин макулдугу менен гана иш берүүчү кызматкерлер менен эмгек келишимин бузууга укуктуу.

Эмгек келишимин бузууга макулдук берүү жөнүндө иш берүүчүнүн сунушун профсоюз уому жумуш берүүчү кайрылган күндөн тартып жети күндөн кечиктирбестен карашы керек (Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 84-беренеси).

4. КММИУДА ЭМГЕКТИ КОРГОО

4.1. Жумуш берүүчү ЖОЖдо коопсуз эмгек шарттарын түзүүгө, эмгекти коргоонун санитардык-гигиеналык нормаларын камсыз кылууга жана жаңы кабыл алынган кызматкерлерди коопсуздук боюнча маалым кылууга милдеттенет. Жумуш берүүчү кызматкерлерди керектүү жеке коргонуу шаймандары менен камсыз кылат, мезгил-мезгили менен эмгекти коргоо жана коопсуздук эрежелери боюнча окууларды жүргүзөт, андан кийин кызматкерлерди аттестациядан өткөрөт, эмгек коопсуздугунун талаптарын жана көрсөтмөлөрүнүн сакталышын ар дайын көзөмөлдөп турат (КР Эмгек кодексинин 21-беренеси).

4.2. Жетекчилердин жана адистердин (эмгек коопсуздугунун инженерлеринин) функционалдык милдеттерин жана жоопкерчилигин аныктаган коопсуз жана саламаттык шарттарын камсыз кылуу үчүн профсоюз уомунун макулдашуусу жана бекитилүүсү менен кызмат орундарынын көрсөтмөлөрүн иштеп чыгуу.

4.3. Бардык кызматкерлер, анын ичинде жумуш берүүчү да, эмгекти коргоо боюнча окуудан, ал билимин текшерүүдөн жана мезгилдүү медициналык көзөмөлдөн өтүшү керек (медициналык кароонун жөнөкөйлөтүлгөн түрүн сунуштоо, мисалы, флюорография ж.б.), бул үчүн тиешелүү кызматтар жана саламаттыкты сактоо мекемелери (ден соолук борбору же клиника) уюштурулушу керек (КР Эмгек кодексинин 216-220-беренелери).

4.4. Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 218-беренесине ылайык, зыяндуу же кооптуу эмгек шарттары бар оор жумуштарга аялдардын жана 18 жашка чейинки адамдардын, ошондой эле бул жумуштарга ден соолугуна каршы келген адамдардын эмгегин колдонууга тыюу салынат. Эгерде кызматкер кесибине байланышкан оорунун же ден соолугунун начарлап кетишинин белгилерин зыяндуу же кооптуу кесиптик факторлордун таасиринен байкаса, иш берүүчү медициналык корутундуунун негизинде аны белгиленген тартипте башка жумушка которууга милдеттүү.

4.5 Өндүрүштүк кырсыктарды, кесиптик ооруларды иликтөөнү, каттоону өз убагында жана туура жүргүзүү, алардын себептерин четтетүү үчүн чараларды көрүү, жабыркаган кызматкерлерге, студенттерге же алардын үй-бүлө мүчөлөрүнө материалдык жана башка жардам көрсөтүү (Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 223-беренеси). КРнын Эмгек кодексинин 247-беренесине ылайык жабырлануучуга өз убагында бир жолку акча төлөп берүү.

4.6. Жумуш берүүчү кызматкерлерге өзүнүн иш милдеттерин аткарууда эмгек жаракатынан, кесиптик оорудан же ден соолугуна байланыштуу

келтирилген зыян үчүн жооп берет (Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 225-беренеси).

4.7. Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 169- жана 175-беренелерине ылайык, кызматкерлерге түнкүсүн, дем алыш жана жумушчу эмес майрам күндөрүндө иштегендиги үчүн эмгек ақыларынын курамында өзүнчө графада көрсөтүлгөн кошумча эмгек ақы төлөнүп берилет.

4.8. Жумуштун зыяндуу шарттары менен иштеген кызматкерлер үчүн, сүт же башка ага барабар тамак-аш азыктары белгиленген стандарттарга ылайык акысыз берилет же диспансерлерге, санаторийлерге жана курортторго дарылоо курстары үчүн жөнөдөрдиктер берилет (КРнын ЭКнин 219-беренеси).

4.9. Пайдалануудан чыгарыла турган кооптуу жана эскирген машиналардын, жабдуулардын жана инструменттердин конкреттүү түрлөрүн аныктоо, ошондой эле колдонуудан чыгаруу боюнча тиешелүү акт даярдоо менен аларды алмаштыруу боюнча чараптарды көрүү.

4.10. Атайын кийимдерди, коопсуздук бут кийимин, диэлектрик мээлейлерди жана шаймандарды, коопсуздук курларын, коргоочу көз айнекти ж.б. сатып алууга, бардык жайларга (подвалга, айрым кабинеттерге, аудиторияларга, ж.б.) керектүү шаймандар (сүү түтүктөрү, капюшон, желдеткич ж.б.) менен камсыз кылууга акча каражаттарын бөлүү.

4.11. Профсоюз уому менен макулдашуу боюнча эмгек тартибинин эрежелерине ылайык окутуучулар үчүн 36 saatтан, ал эми башка кызматкерлер үчүн жумасына 40 saatтан ашык эмес жумуш убактысы белгиленген. Бухгалтердик эсеп, пландоо-финансылык бөлүмү, кадрларды башкаруу, китепканы, окуу-усулдук бөлүм, эл аралык бөлүм, маалыматтык-техникалык камсыздоо борборунун өзүнчө категориядагы кызматкерлер үчүн беш күндүк жумуш убактысы белгилениши мүмкүн (Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 90-беренеси, 94-берене, 379-берене).

4.12. Айкалыштырып иштеген адамдар үчүн иш берүүчү тарабынан белгilenүүчү жумуш убактысынын узактыгы күнүнө 4 saatтан жана жумасына 20 saatтан ашпоого тийиш (Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 332 – беренеси).

4.13. Ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү балдарды 18 жашка чейин тарбиялаган энелерге, анын арызына ылайык, ай сайын белгиленген эмгек ақынын толук өлчөмүндө төлөп берүү менен бир күндүк жумуш күнү берилет (Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 311-беренеси).

4.14. Профсоюз уомуна, саясий партияларга, ошондой эле диний ишенимдерге мүчө болгону же иштегендиги үчүн кызматкерлер менен студенттерди дискриминациялоого, чектөөгө, кысымга алууга жол бербейт.

4.15. Кызматкерлерге жана студенттерге терс таасири тийгизиши мүмкүн болгон олуттуу чечимдерди кабыл алуу (штатты кыскартуу, келишимдик окуу акысын жогорулатуу ж.б.) максатында профсоюз уому менен көнешүү.

4.16. Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 399- жана 409-410-беренелери, эмгек келишимдеринин жана эмгекти коргоо эрежелеринин сакталышына коомдук контролду тиешелүү мамлекеттик көзөмөл органдары, ал тургай, профсоюз комитети жүзөгө ашырат.

4.17. Эмгек акы төлөөдө иш берүүчү ар бир кызматкерге ар бир окуу жылышынын (семестрдин) башында, ага белгилүү бир мезгил ичинде төлөнгөн эмгек акынын бөлүктөрү, чегерүүлөрдүн өлчөмү жана негиздери, ошондой эле төлөнө турган акчанын суммасы жөнүндө жазуу жүзүндө билдириүүгө милдеттүү (КР ЭК 162-беренеси).

5. КММИУДА ПРОФСОЮЗ УЮМУНУН МИЛДЕТТЕРИ

КММИУнун профсоюз уюму Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексин, "Профсоюз уюму жөнүндө", "Кыргыз Республикасындагы эмгек мамилелери жаатындагы социалдык өнөктөштүк жөнүндө", "Жамааттык келишимдер жөнүндө", Билим берүү жана илим кызматкерлеринин профсоюз уюмунун Уставын, КРнын башка ченемдик укуктук актыларын жетекчиликке алат.

Ал милдеттүү:

5.1. КММИУнун администрациясы менен биргеликте жумуш менен камсыз кылуу, эмгек акы төлөөнү жөнгө салуу жана эмгекти коргоого шарттарды түзүү маселелери боюнча биргелешкен, макулдашылган чарапарды көрүү.

5.2. Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин талаптарын бузуунун алдын алуу боюнча коомдук көзөмөлдү уюштуруу менен чарапарды көрүү.

5.3. Профсоюз уюмунун жардамга муктаж мүчөлөрүнө профсоюз фондуунун эсебинен материалдык жардам көрсөтүү.

5.4. Маданий-массалык, спорттук жана башка коомдук иш-чарапарга каражат бөлүү.

5.5 Ипотекалык батир алууга жана муктаж болгон кызматкерлерге жеке турак-жай куруу үчүн жер бөлүп берүүдө практикалык жардам көрсөтүү.

5.6. Профилактория, эс алуу борборлуунун эс алуу жана ден соолукту чындоочу жолдомолорун берүү, алардын ишинен алынган кирешелердин мыйзамдуу пайдаланылышина контролдук кылуу.

5.7. Эмгек жана жамааттык мамилелерди жөнгө салуу маселелери боюнча жеке арыздарды, жеке эмгек талаштарын кароодо кызматкерлердин кызыкчылкытарын коргоо.

5.8. Эмгек тартибин бузгандарга коомдук таасир этүү чарапарын колдонуу. Укук бузгандардын жана эмгек тартибин бузуу фактыларынын алдын алуу максатында тарбиялоо жана түшүндүрүү иштерин жүргүзүү.

5.9. Эмгекти коргоо боюнча түзүлгөн туруктуу комиссиялардын курамына профсоюз уюмунан ыйгарым укуктуу өкүлүн жөнөтүү.

5.10. Медициналык маалым кат, курорттук картанын негизинде санаториялык-курорттук дарылоого муктаж болгон бардык кызматкерлерди дарылоо курсарына кезеги менен эс алуу үйлөрүнө, санаторийлерге, пансионаттарга (анын ичинде акысыз, женилдетилген же жарым-жартылай акы төлөнүүчү) жолдомолор менен камсыз кылуу.

5.11. КММИУнун кызматкерлеринин балдары үчүн ден соолукту чындоочу жана жайкы лагерлерге жолдомо берүү.

5.12. КММИУнун студенттери жана кызматкерлерин медициналык кароодо, ден соолукту чындоочу профилактикалык иш-чараларда, санитардык-агартуу иштерин жүргүзүүдө медициналык мекемелерге жана саламаттык сактоо органдарына көмөк көрсөтүү.

5.13. Турак жай комиссиясы менен биргелешип, жатаканада убактылуу жашоо үчүн жайларды бөлүп берүүгө көмөктөшүү, анда иштегендөргө, жаштарга жана чакырылган адистерге, ошондой эле алыскы аймактардан келген студенттерге окутуу же иштөө узактыгы биргелешип аныкталат. КММИУнун администрациясынын жана профсоюз уюмуунун чечими менен 1-3 жыл, өзгөчө учурларда 5 жылга чейин узартылат. Кызматкерлердин жатаканада убактылуу жашоо эрежелери турак жайды ижарага берүү жөнүндө КММИУ менен түзүлгөн өзүнчө келишимдин шарттарына жана Кыргыз Республикасынын Турак жай кодексинин талаптарына ылайык аныкталат.

5.14. Студенттер жана кызматкерлер үчүн жатаканада жашоо аянын бөлүштүрүүгө катышуу. Жатаканада жашаган студенттердин жана кызматкерлердин жашоо шарттарын текшерүүнү уюштуруу, жатакананы пайдалануу үчүн жыйымдардын туура төлөнүшүн көзөмөлдөө.

5.15. Имараттардын колдонулушун, коомдук тамактануу ишканаларын жана турмуш-тиричилик жактан тейлөөнү көзөмөлдөп, аныкталган кемчиликтөрди жоюу боюнча администрацияга сунуш киргизет.

5.16. Студенттик шаарчаларда, жатаканада турмуш-тиричилик жактан тейлөө, спорт, маданий кеңселерин ижарага алуу, тиричилик жана коммуналдык кызматтар чөйрөсүндөгү кызмат көрсөтүүлөрдүн тарифтеринин сакталышын көзөмөлдөө.

5.17. Окумуштуулар Кеңеши менен биргеликте студенттердин коомдук жана илимий-изилдөө иштерин, чыгармачылык ишмердүүлүгүн жандандыруу, өркүндөтүү, студенттик коомдук, илимий-техникалык чыгармачылыкты өнүктүрүү, коомдук жана илимий изилдөө элементтерин окуу процессине киргизүү.

5.18. Университеттин структуралык жана коомдук уюмдары (окутуучулар жана башка структуралык бөлүмдөр) тарабынан маданий-агартуу, спорттук жана башка коомдук иш-чараларды уюштурууга катышуу.

5.19. Студенттерге стипендияларды дайындоо жана төлөө тартиби жөнүндө нускаманын колдонулушун көзөмөлдөө, белгиленген тартипте бул иштин тажрыйбасын талдоо жана жалпылоо, администрацияга студенттердин билим деңгээлин жана сапатын жогорулатуу максатында КММИУнун стипендиялык фондусун пайдаланууну өркүндөтүү боюнча сунуштарды киргизүү.

5.20 Студенттердин билим деңгээлин жогорулатуу максатында, эгерде бюджеттик негизде окуган студенттер сессияны убагында ийгиликтүү тапшырса, аларды өз убагында стипендиант-студенттердин катарына киргизишет.

5.21 Университетте (факультетте) окуу процессин уюштурууну өркүндөтүү боюнча сунуштарды иштеп чыгууга катышуу жана

студенттердин билимин ийгиликтүү өздөштүрүү, окуу жана бош убактысын сарамжалдуу пайдалануу үчүн шарттарды түзүү.

5.22. Студенттердин өз алдынча иштөөсү үчүн зарыл шарттарды түзүү, китепканалардын, окуу залдарынын, кабинеттеринин, жатаканалардагы жумуш бөлмөлөрүнүн ишин жакшыртуу, студенттер арасында окуу китеңтерин жана окуу куралдарын туура жайылтуу.

5.23. Профсоюз уому КММИУнун аймагындагы соода жана тамактануу ишканаларынын ишин эркин текшерүүгө, соода жана коомдук тамактанууну толук текшерүү маселесин көтөрүп чыгууга, текшерүүлөргө катышууга, товардык материалдардын пландалган жана пландан тышкары товардык-материалдык каражаттарын инвентаризациялоого, ошондой эле сапатсыз тамак-аштарды жана идиш-аяктарды сатуудан алып салууну талап кылууга, үлгүлөрүн экспертизадан өткөрүүгө укуктуу (Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 32-беренеси).

5.24. Кызматкердин күнөөсү жок жумуш убактылуу токтолулган учурда, КММИУнун жетекчилиги менен бирге иштөө убактысынын төмөндөшүнө байланыштуу кызматкерлерге эмгек акы төлөө жөнүндө чечим кабыл алынат.

5.25. Социалдык жана эмгек маселелери боюнча өндүрүштү башкарууга катышуу. Кызматкерлердин жана студенттердин укуктарын, таламдарын бузуучу ректордун буйругун, Окумуштуулар кеңешинин чечимин жокко чыгарууга, токтото турууга же өзгөртүүгө талаптарды коюуга укуктуу ("Профсоюздар жөнүндө" КР Мыйзамынын 7-беренеси).

5.26. Профсоюз уомунун мүчөлөрүнө – КММИУнун кызматкерлерине жана студенттерине эмгек мыйзамдары жана башка ченемдик укуктук актылар боюнча акысыз кеңеш берүү. Кызматкерлердин жана жаңыдан кабыл алынган студенттердин профсоюз уомуна кириүсүнө түрткү берүү максатында ар дайым үгүт иш-чараларын өткөрүп туруу.

5.27. Администрация менен кызматкерлердин ортосундагы эмгек мамилелери жана кызматкерлер менен студенттердин социалдык корголушу менен түздөн-түз байланышпаган ички чыр-чатактарга байланыштуу маселелерге кийлигишпеши керек.

6. БИРГЕЛЕШКЕН МИЛДЕТТЕР

Профсоюз уомунун эмгек жамаатынын жана КММИУнун администрациясынын атынан кызматкерлердин укугун сыйлоо, жумуштун жана окутуунун сапатын жогорулатуу, социалдык колдоо, эмгек жана академиялык тартипти өркүндөтүү, ошондой эле студенттердин өзүн-өзү башкарууну өркүндөтүү максатында төмөнкүдөй биргелешкен милдеттенмелерди кабыл алат.

6.1. Окутуучулар үчүн бир сааттан ашык эмес жана студенттерге күнүнө 30 мүнөттөн кем эмес тыныгуу белгилөө, кызматкерлердин сабак өтүү жадыбалын университеттин окуу бөлүмү менен макулдашуу (Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 110-беренеси).

6.2. Администрациянын демилгеси боюнча кызматкерлердин акы төлөнбөгөн эмгек өргүүсүнө жазуу жүзүндөгү макулдугусуз же арызы жок чыгуусуна жол бербөө боюнча чааларды көрүү.

6.3. Окумуштуулар кеңешине жыл сайын коюлуп, КММИУнун Камкорчулар кеңеши менен макулдашылат:

- жатаканада жашагандыгы үчүн студенттер жана кызматкерлер тарабынан төлөнө турган сумма;
- студенттерди которуу жана калыбына келтирүү үчүн төлөмдүн өлчөмү;
- абитуриенттерден документтерди кабыл алуу үчүн төлөмдүн өлчөмү;
- профсоюз уюмуна чегерилген мүчөлүк акынын өлчөмү;
- профсоюз уюмуна чегерилген бюджеттик студенттердин мүчөлүк акысынын өлчөмү;
- атайын каражаттын эсебинен айлык маяналарды жогорулатуу.

Негиз: КР Эмгек кодексинин 146-149-беренеси, "Көзөмөлчүлүк кеңеши жөнүндө" КР Мыйзамы, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 10-декабрындагы №817 токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасында акы төлөнүүчү билим берүү кызматтарына тарифтерди түзүү жана колдонуу жөнүндө жобо.

6.4. Университеттеги коррупцияны болтурбоо үчүн алдын алуу чааларын көрүү. Бул үчүн тиешелүү комиссия түзүп, анын курамына ректораттын, профсоюз комитетинин өкүлдөрү, активист студенттер, коомчулук жана студенттердин ата-энелери кириши керек.

6.5. Бир семестрде 60 saatтан ашык сабак калтырган күндүзгү бөлүмдүн студенттерин жана магистранттарды окуудан четтетүү (КММИУнун ректорунун 2023-жылдын 11-апрелиндеги № 120 буйругу).

6.6. Нормативдик актыларга жана Кыргыз Республикасынын колдонуудагы мыйзамдарына ылайык КММИУнун мамлекеттик жана жеке мүлктөрүн менчиктештириүү жана акционерлештириүү боюнча комиссияларды түзүү ("Профсоюз уомдары жөнүндө" КР Мыйзамынын 15-беренеси).

6.7. Коомдук башталышта Студенттик Акыйкатчы аппаратын жана КММИУнун чыгармачылык, спорт клубдарын түзүү, студенттердин жана спорт коомчулугунун лидерин жана төрагасын эркин шайлоону камсыз кылуу, профсоюз комитети менен биргеликте алардын ишин жалпы кызыкчылык үчүн координациялоо жана дем берүү.

6.8. Ректорат жергиликтүү ченемдик укуктук актыларды кабыл алууда (кызматкерлер, студенттер менен келишимдер, атайын чечимдер ж.б.) эмгек мыйзамдарын жана окутуу укугун камтыгандар профсоюз уому менен сүйлөшүүлөрдү жүргүзөт (Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 5-беренеси).

6.9. КР Өкмөтүнүн 2022-жылдын 30-июндагы №355 токтомунун талаптарына ылайык орто жана жогорку кесиптик билим берүүчү билим берүү мекемелеринин студенттеринин билимин каржылоо механизминдин талаптарын бекитүү жөнүндө, КММИУ гранттардын негизинде педагогикалык багыттар боюнча адистерди даярдоодо тарааптар үчүн бардык

шарттар (укуктар жана милдеттер, форс-мажор учурлары) чагылдырылган келишимдин формасын иштеп чыгат жана кабыл алат.

6.10. Кызматкерлердин жана студенттердин экономикалык жана социалдык кызыкчылкыктарын коргоо жагынан төмөнкүлөрдү откарат:

- студенттердин турак-жай муктаждыктарын канааттандыруу үчүн колдонуудагы имараттарды жана корпустарды сарамжалдуу жана натыйжалуу пайдалануу аркылуу турак жайларды кенейтүү же жаңы студенттик жатаканаларды куруу;

- жаш адистерге ошондой эле турак жай аянына муктаж болгон кызматкерлер үчүн, мамлекеттик узак мөөнөттүү ипотекалык насыяга кайрылуу жолу менен турак жай көйгөйлөрүн чечүүгө жардам берүү;

- жамааттык маданий жана спорттук иш-чараларды, кесиптик жана улуттук майрамдарды, чыгармачыл кечелерди (конференциялар, семинарлар, юбилейлер, концерттер, шоу ж.б.) өткөрүү үчүн өзүнчө имараттарды (ресторан, кафе, спорт сарайы) курууга;

- сынектардын жана олимпиадалардын женүүчүлөрүнө, ошондой эле атайын илимий эмгектерге, окуу китептерине, окуу куралдарына, мыкты илимий изилдөөлөрдүн натыйжалары жана чет өлкөдө жарыяланган макалалар үчүн баалуу белектер, акчалай жана кызыктыруучу сыйлыктарды белгилөө.

6.11. Төмөнкүлөр үчүн каражаттарды жана имараттарды табуу: Ден соолукту чындоо (студенттик поликлиника менен өз убагында медициналык кародон өткөрүү);

- эс алуу жана тамактануу бөлмөлөрүн (Ардагерлер кенеши), кыздар жана аялдар үчүн тазалык бөлмөлөрүн түзүү (Аялдар кенеши);

- жамааттын массалык маданий эс алуусу, спорттук иш-чаралар, кесиптик жана улуттук майрамдар, чыгармачыл кечелер ж.б.у.с. өткөрүү.

- медициналык кызматтарды түздөн-түз мекемеде саламаттык сактоо органдары менен түзүлгөн келишимдер боюнча уюштуруу.

6.12. "Кызматтык милдеттерин откарууда кызматкердин өмүрүнө жана ден соолугуна зыян келтиргендиgi үчүн жумуш берүүчүнүн жарандык жоопкерчилигин милдеттүү камсыздандыруу жөнүндө" КР Мыйзамына ылайык, КММИУнун Окумуштуулар кенешинде камсыздандыруу тарифтерин бекитүү менен университеттин кызматкерлерин камсыздандыруу (КР Өкмөтүнүн 2010-жылдын 26-февралындагы №117 токтому).

6.13. Университеттин жигердүү кызматкерлерин сыйлоо жөнүндө чечим кабыл алууга жана ар кандай сыйлыктарды жана колдоолорду тапшыруу үчүн тийиштүү документтерди даярдоого катышуу (Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 145-беренеси).

6.14. Эмгек мыйзамдары жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан каралган учурларды кошпогондо, кызматкерлердин өргүүсүн кийинки жылга калтырууга жол берилбейт.

6.15. Төмөнкү маселелерди чечүү үчүн университеттин администрациясы менен мамлекеттик бийлик органдарына кайрылууга:

- КММИУнун кызматкерлери жана студенттери үчүн жөнөлдөтілген баада күйүүчү май жана тамак-аш сатып алуу.

6.16. Профсоюз уюмунын активисттерин, кадрлар бөлүмүнүн кызматкерлерин, бухгалтерлерин жаңы ченемдик укуктук актылар боюнча окутууну уюштуруу жана иш берүүчү менен бирге аларды усулдук адабияттар менен камсыз кылуу.

6.17. Имараттарды жана курулуштарды эксплуатациялоодо алардын санитардык-гигиеналык нормаларга, эмгекти коргоо жана коопсуздук эрежелерин сактоого жооп беришине жана бардык жайлар, жабдуулар туура келишине жетишүү. Бул үчүн каалаган убакта тиешелүү мамлекеттик кызматтардан адистерди тартуу керек.

6.18. Техникалык эмгек инспекторунун катышуусу жок жана тиешелүү документтерди даярдабастан жаңы имараттарды, курулмаларды жана жабдууларды эксплуатациялоого жол бербөө.

6.19. Жетим балдарды, жарым жетимдерди, майыптарды, көп балалуу үй-бүлөлөрдүн балдары үчүн, ошондой эле мыкты окуган студенттер үчүн окутуу келишимин түзүүдө жөнөлдиктер жөнүндө арызды карап жаткан комиссияларга катышуу.

7. КОРУТУНДУ

7.1. Бул жамааттык келишим иш берүүчүгө, профсоюз комитетине, анын атынан түзүлгөн бардык кызматкерлерге жана студенттерге карата колдонулат.

7.2. Бул жамааттык келишим кол коюлган жана тиешелүү билим берүү жана илим кызматкерлеринин профсоюз уому Р/К комитетинде катталган учурдан тартып күчүнө кирет жана жаңы келишим түзүлгөнгө чейин колдонулат (Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 43-беренеси).

7.3. Мекеменин түзүмүндөгү өзгөрүүлөр, ошондой эле тараптардын биригинин жетекчилигидеги өзгөрүүлөр жамааттык келишимди кайрадан бекитүүгө негиз боло албайт. Жамааттык келишимдин мөөнөтү аяктаганга чейин ага жарым-жартылай өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду тараптардын талкуулоосу жана өз ара макулдугу менен гана киргизүүгө болот, ал эми жамааттык келишимге бир тараптуу өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүүгө тыюу салынат.

7.4. Жамааттык келишим үч нускада түзүлөт (тараптардын ар бирине бирден, бир нускасы жогору турган профсоюз уюмунын органына каттоого берилет) жана КММИУнун профсоюз комитетинин электрондук сайтында жайгаштырылат.

7.5. Жамааттык келишимде кабыл алынган милдеттенмелердин аткарылбагандыгы үчүн тараптар Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жооп беришет жана жылына бир жолудан кем эмес жамааттык келишимдин аткарылышы жөнүндө отчет беришет (Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 45-беренеси).

7.6. Жамааттык келишимдин мазмуну көрүнөө жерде эки тараптын мөөрү менен ырасталған кол тамгалар менен таризделип жайгаштырылыши керек.

7.7. Профсоюз комитети жамааттык келишимдин күчүндө болгондо, ага кирген бардык милдеттенмелер аткарылган шартта иш таштоолорду, нааразычылык акцияларын жана митингдерди болтурбоого милдеттенет.

2023-жылдын «_____» жалпы жыйында
Жамааттык келишим боюнча комиссия тарабынан сунушталған
(ректордун 2023-жылдын «_____» №_____ буйругу)

Окуу иштери боюнча проректор

K.K. Тулобердиев

**Илимий иштер жана мамлекеттик
тил боюнча проректор**

K.K. Джакыпов

**Тарбия жана чыгармачылык
иштер боюнча проректор**

A.A. Турдалиева

**Административдик жана чарбалык
иштер боюнча проректор**

A.A. Айдарбеков

Кадрлар бөлүмүнүн башчысы

K.T. Кичикенова

Юрист

Э.А. Иманкулов